

[Time: 2 ½ Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Working notes should form part of your answer.

Q.1 A) Rewrite and state whether the following statements are true or false. (Any Eight) (08)

1. Two or more companies combining to form new company is called as absorption.
2. Calls unpaid are added back to Authorized share capital in the Balance Sheet.
3. In the scheme of capital reduction amount of shares surrendered transferred to General Reserve A/c.
4. Capital Reserve arises only when amalgamation is in the nature of merger.
5. Sundry debtors are classified as small scale industries and others.
6. In case of amalgamation there are two or more liquidation and one formation.
7. Nominal value column in the Investment Account is only memorandum column.
8. Amounts given up by shareholders in a scheme of internal reconstruction are credited to Capital Reserve A/c.
9. Amount paid on forfeited shares is added to paid-up capital in the Balance Sheet.
10. In computing purchase consideration by net assets method all assets including fictitious assets should be considered.

Q.1 B) Match the following columns (Any Seven) (07)

Group 'A'	Group 'B'
1. Debentures	• Trade payable
2. Internal Reconstruction	• Investments
3. Fixed Deposit with bank	• Deposits with Port Trust
4. External Reconstruction	• Winding up of company
5. Amalgamation Adjustment A/c	• Statutory reserve
6. Acceptances	• Goodwill / Capital Reserve
7. Reduction in share capital	• Larger denomination to smaller
8. Loans and advances	• Permission from court
9. Net payment method	• Long – term borrowing
10. Sub-division of shares	• Capital reduction A/c

Q.2 Following Trial Balance is available from the books of “Magnum Ltd” as on 31st March, 2018. (15)

Debit	Rs.	Credit	Rs.
Land and Building (Cost)	4,00,000	8,000 equity shares of Rs. 100 each fully paid up	8,00,000
Plant and Machinery (Cost)	2,00,000	General Reserve	40,000
Furniture (Cost)	50,000	Profit and Loss A/c (1 st April 2017)	25,000

Investment in shares of 'Good luck Ltd'	1,38,800	Capital Reserve	20,000
Sundry Debtors	55,000	8% Debentures of Rs. 100 each fully paid	1,20,000
Bills Receivable	24,000	Sundry creditors	27,000
Goodwill	2,50,000	Bills payables	12,000
Stock (31 st March, 2018)	35,000	Gross profit	1,40,000
Cash in hand	17,500	Income Received from Investment	5,500
Cash at Bank	43,000	<u>Provision for Depreciation</u> (01 st April 2017)	
Interest in Debentures	4,800	Land and Building	20,000
Selling expenses	9,900	Plant and Machinery	40,000
Sundry expenses	2,500	Furniture	5,000
Staff salary	24,000		
	12,54,500		12,54,500

Additional information:

- 1) Authorized share capital of the company is divided into 10,000 equity shares of Rs. 100 each.
- 2) Provide depreciation on Land and Building, Plant and Machinery and Furniture @ 5%, 20% and 10% respectively on Written Down Value method.
- 3) Provide for Income Tax @ 50%
- 4) Debtors include debtors amounting to Rs. 2,500/- due for more than six months.

Form the above Trial Balance and Additional information prepare statement of Profit and Loss for the year ended 31st March 2018 and Balance Sheet as on that date in prescribed format as per schedule III of the companies Act.

OR

Q.2 Amazon Ltd., a newly formed company acquired the business of Nile Ltd. As on 31/03/2018. The summary Balance Sheet of Nile Ltd. As on even date was as under: (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity shares of Rs. 10 each fully paid	3,00,000	Goodwill	40,000
General Reserve	50,000	Land and Building	1,60,000
Export Profit Reserve	16,000	Plant	1,60,000
Profit and Loss A/c	36,000	Investment	60,000
12% Debentures	1,20,000	Stock	80,000
Sundry Debtors	74,000	Debtors	1,00,000
Provision for Tax	60,000	Bills Receivable (Trade)	16,000
		Bank	40,000
	6,56,000		6,56,000

Terms and conditions:

- 1) Amazon Ltd. Issued 50,000 equity shares of Rs. 10 each at Rs. 12 per share.

- 2) Amazon Ltd. Paid Rs. 4 in cash for each share of Nile Ltd.
- 3) Amazon Ltd. Discharged 12% Debentures of Nile Ltd. At 10% premium by issue of 15% debentures at a discount of 12%.
- 4) Amazon Ltd. Paid absorption expenses Rs. 6,000.
- 5) Amazon Ltd. Revalued Land and Building at Rs. 2,00,000 Plant at 10% below book value, Stock at Rs. 70,000 and Debtors with a provision of 5% RDD.
- 6) Nile Ltd. Sold 20% of the shares received from Amazon Ltd. At Rs. 13 per share.
- 7) Amazon Ltd. Issued 20,000 equity shares of Rs. 10 each at Rs. 12 each to the public. The issue was entirely subscribed and paid for.
- 8) Export Profit Reserve is to be kept for next two years.

You are required to:

- 1) Calculate purchase Consideration.
- 2) Prepare Realization A/c, Amazon Ltd. A/c, Equity Shareholders A/c, Equity Shares in Amazon Ltd. A/c and Bank A/c in the books of Nile Ltd. (Balance Sheet not required)

Q.3 Following information is extracted from the books of "Weldone Ltd" as on 31st March 2017. (15)

Particulars	Rs.
Sales	5,50,000
<u>Stock as on 1st April 2016</u>	
Raw Material	50,000
Finished Goods	40,000
Purchases of Raw Material	2,10,000
Carriage on purchases	5,000
Return Inwards	20,000
Return Outwards	10,000
Interest Received on Investment	6,500
Dividend received	2,500
Salary to Staff	36,000
Staff welfare expenses	2,700
Interest on Bank Loan	5,000
Depreciation on Building	10,000
Depreciation on Machinery	7,500
Insurance premium	2,200
Telephone charges	1,200
Selling expenses	4,200
Audit fees	2,700
Repair and maintenances	1,800

Additional information:

- 1) Stock on 31st March 2017 were:-
 - Raw material Rs. 40,000/-

- Finished goods Rs. 50,000/-
- 2) Audit fee includes Rs. 1,700/- paid for Taxation work.
- 3) Insurance premium includes Rs. 200/- premium paid for F. Y. 2017-18.
- 4) Staff salary includes advance salary of Rs. 6,000/- pertaining to F. Y. 2017-18.
- 5) Provide for Income Tax @ 50% on Net Profit.

From the above information you are required to prepare statement of Profit and Loss for the year ended 31st March 2017 as per the provision of the companies Act.

OR

Q.3 A) The position of Vedanta Ltd. on 31st March, 2019 was as follows: (08)

30,000 Equity Shares of Rs. 100 each - Rs. 30,00,000
 10,000 6% Debentures of Rs. 100 each - Rs. 10,00,000
 Interest payable on above debentures - Rs. 1,20,000
 There are no other liabilities and reserves.

An independent valuation of the assets on the above date was considered to be worth Rs. 20,00,000 only. Hence, the following steps were taken with the approval of all concerned.

- 1) The face value of the share was to reduce to Rs. 40 each, Rs. 20 per share paid up.
- 2) The total claim of debenture holders was reduced to Rs. 5,00,000.
- 3) The debenture holders agreed to accept shares of Rs. 2,50,000 (Rs. 20 per share paid up) in part satisfaction of their claim as referred to above and for the balance, they were allotted 8% debentures.
- 4) Assets were brought down to their revised value.
- 5) All shareholders (including (3) above) agreed to pay Rs. 20 per share to make the share fully paid.

You are required to pass the journal entries in the books of the company to record the above transactions.

Q.3 B) On 1st April 2018 Mr. Shyam held 2,500 fully paid Equity Shares of Rs. 100 each in Shivkumar Ltd. at a book value of Rs. 150 per share. On 20th June 2018 he purchased another 500 shares of the company at Rs. 160 per share. Shivkumar Ltd. Announced Bonus issue and a Right issue, the following being the terms. (07)

- 1) Bonus issue in the ratio of 1 : 6 [Record date 16th August 2018]
- 2) Right issue in the ratio of 3 : 7 [Record date 31st August 2018]

The Right Shares were issued at Rs. 150 per share and the full amount was payable by 30th September 2018. The shareholders were entitled to transfer their rights in full or in part. Mr. Shyam subscribed all right shares.

Prepare Investment Account in the books of Mr. Shyam.

Q.4 Following are the summary Balance Sheet as on 31/03/2018 of Nana Ltd. And Anna Ltd. (15)

Liabilities	Nana Ltd.	Anna Ltd.	Assets	Nana Ltd.	Anna Ltd.
Equity share capital (Rs. 100 per share)	4,00,000	2,40,000	Land and Building	1,40,000	-

15% Debentures	80,000	-	Plant and Machinery	4,40,000	2,00,000
Reserve fund	1,52,000	10,000	Stock	70,000	36,000
EPF A/c	12,000	-	Debtors	50,000	32,000
Sundry Creditors	60,000	32,000	Bank	12,000	4,000
P & L A/c	8,000	-	Misc. Exp. not w/off Advertisement expenses	-	10,000
	7,12,000	2,82,000		7,12,000	2,82,000

- 1) The two companies agree to amalgamate and form a new company M/s Bandhu Ltd. which takes over the assets and liabilities of both the companies.
- 2) The authorized capital of Bandhu Ltd. is Rs. 40,00,000 consisting of 4,00,000 Equity Shares of Rs. 10 each.
- 3) The assets of Nana Ltd. are taken over at 90% of the book value with the exception of Land and Building which are taken at book value.
- 4) Goodwill is to be valued at 10% of Net assets of both the companies.
- 5) The purchase consideration is to be satisfied by Bandhu Ltd. in its fully paid shares at 10% premium.
- 6) In exchange of Debentures of Nana Ltd. Debentures of the same amount and denomination are to be issued by Bandhu Ltd.
 - i) Calculate purchase consideration and discharge of P. C.
 - ii) Prepare Realisation A/c, Bandhu Ltd. A/c, Equity Shareholders A/c in the books of Nana Ltd. and Anna Ltd. (Balance Sheet not required)

OR

Q.4 A) Mr. Chanakya had 15% Debentures of face value Rs. 100 of M/S Chaturising Ltd. He provides the following details relating to the Investments. (08)

01/04/2018: Opening Balance 2000 debentures costing Rs. 98 each.
 01/06/2018: Purchased 1,000 debentures @ Rs. 120 Cum-Interest.
 01/09/2018: Sold 1500 debentures @ Rs. 110 Cum-Interest
 31/01/2019: Purchased 1500 debentures @ Rs. 100 Ex-Interest
 Interest due dates are 30th June and 31st December every year.
 Show investment Account in the books of Mr. Chanakya for the year ending 31st March, 2019.

Q.4 B) In the books of M & M Ltd. of Mumbai, (07)

- 1) The preference dividend were in arrears for Rs. 50,000. For every Rs. 10 accumulated arrears of preference dividend, one equity share of Rs. 3 each issued.
- 2) The preference dividend were in arrears for Rs. 80,000. Arrears of preference dividend are cancelled.
- 3) The directors were to refund Rs. 85,000 fees, they had received earlier.
- 4) The other current liabilities include Rs. 15,000 payable to directors towards remuneration are to be cancelled.
- 5) Claims for damages are pending in the court totaling Rs. 60,000. The contingent

liability for claim for damages pending in the court of law materialized to full extent. However, the company could recover Rs. 10,000 from those who were responsible for such damages.

- 6) There was a contingent liability of Rs. 20,000 for workmen compensation. Contingent liability for which no provision had been made was settled at Rs. 22,000, however, the amount of Rs. 15,000 was recovered from the Insurance Company.

You are required to pass journal entries to record the reconstruction scheme transactions.

- Q.5 A) What is the need of Internal Reconstruction? (08)
B) Explain the different types of Investments. (07)

OR

- Q.5 Write short notes (Any Three) (15)
1. Capital Reduction Account
 2. Methods of purchase consideration
 3. Tangible Fixed Assets
 4. Fixed Income bearing securities
 5. IFRS

मराठी रुपांतर
[वेळ: २:३० तास]

[गुण: ७५]

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग असतील.
४) इंग्रजी भाषेतील मूळ प्रश्न प्रमाण मानावेत.

प्र.१ अ) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य सांगून पुन्हा लिहा. (कोणतेही आठ) (०८)

- १) दोन किंवा अधिक कंपन्यांचे एकत्रीकरण होऊन नवीन कंपनी स्थापन करण्याला अधिग्रहण (Absorption) म्हणतात.
- २) स्थिती विवरणप्रत्रामध्ये अधिकृत भाग भांडवलात, कॉलचे न भरलेले पैसे मिळवले जातात.
- ३) भांडवल कपातीच्या योजनेमध्ये, समर्पित केलेल्या समभागांची रक्कम सामान्य निधी खात्यात हस्तांतरित करतात.
- ४) फक्त विलीनीकरणाच्या स्वरूपात एकत्रीकरणामध्ये भांडवली निधी निर्माण होतो.
- ५) लघू उद्योग व इतर यामध्ये ऋणकर्ते वर्गीकरण केले जाते.
- ६) विलीनीकरणामध्ये दोन किंवा अधिक कंपन्या बंद होऊन एका नवीन कंपनीची स्थापना होते.
- ७) गुंतवणूक लेखांकनामध्ये दर्शनी मुल्याचा रकाना हा फक्त दाखवण्यापुरता असतो.
- ८) अंतर्गत पुर्न निर्माणामध्ये भागधारकांनी सोडलेली रक्कम भांडवली खात्यात जमा करतात.
- ९) जप्त केलेल्या समभागांची रक्कम, स्थिती विवरणप्रत्रामध्ये दिलेल्या भाग भांडवलामध्ये मिळवली जाते.
- १०) निव्वळ मालमत्ता पद्धतीने खरेदी मूल्य ठरविताना, सर्व मालमत्तेमध्ये काल्पनिक मालमत्तेचा देखील समावेश करतात.

प्र.१ ब) जोड्या लावा. (कोणतेही सात) (०७)

‘अ’ गट	‘ब’ गट
१) कर्ज रोखे	● देय विपन्न
२) अंतर्गत पुर्ननिर्माण	● गुंतवणुक
३) बँकेतील मुदत ठेव	● पोर्ट ट्रस्ट मधील ठेव
४) बाह्य पुर्न निर्माण	● कंपनी बंद होणे
५) विलीनीकरण समायोजन खाते	● वैधानिक निधी
६) स्वीकृती देय	● नावलौकिक / भांडवली निधी
७) भाग भांडवलात घट	● मोठ्या दर्शनी मुल्यातून लहान दर्शनी मुल्यात रुपांतर
८) कर्ज व आगाऊ ठेव	● कोर्टाची परवानगी
९) निव्वळ भरणा पद्धती	● दिर्घमुदतीचे कर्ज
१०) समभागांची विभागणी	● भांडवली कपात खाते

प्र.२ मॅगम लि. चे ३१ मार्च २०१८ रोजीचे तेरीजपत्रक खालीलप्रमाणे आहे.

(१५)

नावे	रुपये	जमा	रुपये
जमीन व इमारत (मुळ किंमत)	४,००,०००	८,००० समभाग रुपये १०० प्रमाणे प्रत्येकी पूर्णदत्त	८,००,०००
संयंत्र व यंत्र (मुळ किंमत)	२,००,०००	सामान्य निधी	४०,०००
फर्निचर (मुळ किंमत)	५०,०००	नफा तोटा खाते (१ एप्रिल २०१७)	२५,०००
गुडलक लि. च्या भागभांडवला मधील गुंतवणुक	१,३८,८००	भांडवली निधी	२०,०००
विविध ऋणको	५५,०००	८% कर्जरोखे रु. १०० प्रमाणे प्रत्येकी पूर्णदत्त	१,२०,०००
येणे हुंडया	२४,०००	विविध धनको	२७,०००
नावलौकिक	२,५०,०००	देणे हुंडया	१२,०००
मालसाठा (३१ मार्च २०१८)	३५,०००	ढोबळ नफा	१,४०,०००
रोख शिल्लक	१७,५००	गुंतवणुकीवरील उत्पन्न	५,५००
बँकेतील शिल्लक	४३,०००	घसाऱ्याची तरतुद (०१ एप्रिल २०१७)	
कर्जरोख्यांवरील व्याज	४,८००	जमीन व इमारत	२०,०००
विक्री खर्च	९,९००	संयंत्र व यंत्र	४०,०००
विविध खर्च	२,५००	फर्निचर	५,०००
कर्मचारी पगार	२४,०००		
	१२,५४,५००		१२,५४,५००

अतिरिक्त माहिती:

- १) कंपनीचे अधिकृत भागभांडवल १०,००० समभाग रु. १०० प्रत्येकी मध्ये विभागले आहे.
- २) घसरत्या दराने पूढीलप्रमाणे घसाऱ्याची तरतुद करा. जमीन व इमारत – ०५%, संयंत्र व यंत्र – २०% व फर्निचर – १०%.
- ३) करासाठी ५०% ची तरतुद करा.
- ४) ऋणको मध्ये रु. २,५००/- चे ऋणको सहा महिन्यापेक्षा जास्त काळ देय आहेत.

वरील तेरीजपत्रक व अतिरिक्त माहितीच्या आधारे कंपनी कायद्याच्या सुधारित परिशिष्ट III (३) नुसार ३१ मार्च २०१८ रोजीचे नफा तोटा पत्रक तसेच ताळेबंद तयार करा.

किंवा

प्र.२ अमेझॉन लि. एक नविन स्थापित कंपनी नाईल लि. चा व्यवसाय ३१/०३/२०१८ रोजी अधिगृहित करतो आहे. (१५)
खालील नाईल लि. चा ताळेबंद दिला आहे.

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
समभाग प्रत्येकी रु. १० प्रमाणे	३,००,०००	नावलौकिक	४०,०००
सामान्य निधी	५०,०००	जमीन व इमारत	१,६०,०००
निर्यात नफा निधी	१६,०००	संयंत्र	१,६०,०००
नफा तोटा खाते	३६,०००	गुंतवणुक	६०,०००
१२% कर्जरोखे	१,२०,०००	मालसाठा	८०,०००
धनको	७४,०००	ऋणको	१,००,०००
आयकर तरतुद	६०,०००	येणे हुंडया (व्यापारी)	१६,०००
		बँक	४०,०००
	६,५६,०००		६,५६,०००

नियम व अटी:

- १) अमेझॉन लि. ने ५०,००० समभाग रु. १० चे रु. १२ प्रति भाग वाटले.
- २) अमेझॉन लि. ने नाईल लि. च्या प्रति भागांस रु. ४ रोखीने दिले.
- ३) अमेझॉन लि. ने नाईल लि. चे १२% कर्जरोखे १०% अधिक्याने परतफेड करण्यासाठी १५% कर्जरोखे १२% सवलतीने जारी केले.
- ४) अमेझॉन लि. विसर्जन खर्च रु. ६,००० केला.
- ५) अमेझॉन लि. ने मालमत्तेचे पुर्नमूल्यांकन खालील प्रमाणे केले.
जमीन व इमारत रु. २,००,०००, संयंत्र पुस्तकी मूल्याच्या १०% ने कमी, मालसाठा रु. ७०,०००, ऋणको ५% सवलतीच्या तरतूदीनुसार.
- ६) नाईल लि. ने अमेझॉन लि. कडून मिळालेल्या भागांपैकी २०% भाग रु. १३ प्रति भाग विकले.
- ७) अमेझॉन लि. ने २०,००० समभाग रु. १० चे रु. १५ च्या भावाने जनतेत वाटले. जो इश्यू पूर्णपणे [प्रदत्त] झाला.
- ८) निर्यात नफा निधी पुढील २ वर्षाकरिता ठेवायचा आहे.

खालील गोष्टी करा.

- १) खरेदी मूल्य काढा.
- २) नाईल लि. च्या पुस्तकात रियलायझेशन खाते, अमेझॉन लि. खाते, समभाग धारक खाते, अमेझॉन मधील समभाग खाते व बँक खाते बनवा. (ताळेबंद बनवण्याची आवश्यकता नाही)

प्र.३ वेलडन लि. च्या पुस्तकातून ३१ मार्च २०१७ रोजीची माहिती खालीलप्रमाणे उपलब्ध झाली आहे.

(१५)

तपशिल	रुपये
विक्री	५,५०,०००
१ एप्रिल २०१६ रोजीचा मालसाठा	
कच्चा माल	५०,०००
तयार माल	४०,०००
कच्चा मालाची खरेदी	२,१०,०००
अगत खर्च	५,०००
विक्री परत	२०,०००
खरेदी परत	१०,०००
गुंतवणुकीवरील व्याज जमा	६,५००
लाभांश जमा	२,५००
कर्मचारी पगार	३६,०००
कर्मचारी कल्याणकारी खर्च	२,७००
बँक – कर्जावरील व्याज	५,०००
इमारतीवरील घसारा	१०,०००
यंत्रावरील घसारा	७,५००
विमा हप्ता	२,२००
टेलीफोन खर्च	१,२००
विक्री खर्च	४,२००
लेखापरिक्षण फि	२,७००
दुरुस्ती व देखभाल खर्च	१,८००

अतिरिक्त माहिती:

१) ३१ मार्च २०१७ रोजीचा मालसाठा खालीलप्रमाणे

कच्चा माल रुपये ४०,०००/-

तयार माल रुपये ५०,०००/-

२) लेखापरिक्षण फि मध्ये करविषयक कामाचा मोबदला रु. १,७००/- चा समावेश आहे.

३) विमा हप्त्यामध्ये आर्थिक वर्ष २०१७-१८ चा हप्ता रु. २००/- समाविष्ट आहे.

४) कर्मचारी पगारामध्ये आर्थिक वर्ष २०१७-१८ च्या रु. ६,०००/- आगाऊ पगाराचा समावेश आहे.

५) निव्वळ नफ्यावर ५०% आयकरासाठी तरतुद करा.

वरील माहितीवरून तुम्हाला कंपनी कायद्याच्या तरतुदीनुसार ३१ मार्च २०१७ रोजीचे नफा तोटा पत्रक तयार करायचे आहे.

किंवा

प्र.३ अ) वेदान्ता लि. ची ३१ मार्च २०१९ ची स्थिती खालील प्रमाणे होती.

(०८)

प्रत्येकी रु. १०० चे ३०,००० सामान्यभाग - रु. ३०,००,०००

प्रत्येकी रु. १०० चे १०,०००, ६ टक्के कर्जरोखे रु. १०,००,०००

वरील कर्जरोख्यावरील देय व्याज रु. १,२०,०००.

वरील तारखेला मालमत्तेचे स्वतंत्र मुल्यांकन रु. २०,००,००० मात्र ठरविले होते म्हणून सर्व संबंधितांच्या मंजूरीने खालील टप्पे घेतले होते.

- १) भागाचे दर्शनी मूल्य, प्रत्येकी रु. २० वसूल मुल्याचे, रु. ४० पर्यंत कमी झाले होते.
- २) कर्जरोखे धारकाची एकूण मिळकत रु. ५,००,००० पर्यंत कमी केली होती.
- ३) कर्जरोखेधारक वरील संदर्भित त्यांच्या मिळकतीचा काही हिस्सा मिळवण्यासाठी रु. २,५०,००० चे (प्रत्येकी रु. २० वसूल मुल्याचे) भाग स्विकारण्यास तयार झाले आणि शिल्लक रकमेसाठी त्यांना ८ टक्के कर्जरोखे जारी केले होते. (वाटप केले)
- ४) मालमत्ता त्यांच्या सुधारित मुल्यांपर्यंत कमी केल्या गेल्या.
- ५) सर्व भागधारक (वरील (३) समवेत) भाग पूर्णदत्त करण्यासाठी प्रत्येकी रु. २० प्रमाणे पैसे भरण्यास तयार झाले.
- ६) कंपनीच्या पुस्तकात वरील व्यवहार नोंदविण्यासाठी तूम्ही रोजकिर्दीच्या नोंदी करणे आवश्यक आहे.

प्र.३ ब) दिनांक १ एप्रिल २०१८ रोजी श्री शाम यांचेकडे शिवकुमार लि. चे २,५०० पुर्णदत्त समभाग आहेत. या

(०७)

समभागाची दर्शनी मूल्य रु. १०० असून पुस्तकी मूल्य रु. १५० आहे. दिनांक २० जून २०१८ रोजी श्री शाम यांनी आणखी ५०० समभाग रु. १६० प्रत्येकी देऊन खरेदी केले. शिवकुमार लि. या कंपनीने बक्षीसभाग आणि हक्क भागांची घोषणा केली. त्याचे नियम व अटी खालील प्रमाणे.

१) बक्षीस भाग १:६ या प्रमाणात

[नोंदणीची तारीख १६ ऑगस्ट २०१८]

२) हक्क भाग ३:७ या प्रमाणात

[नोंदणीची तारीख ३१ ऑगस्ट २०१८]

हक्क भागाची किंमत कंपनीने रु. १५० जाहिर केली आणि याची रक्कम देण्यासाठी ३० सप्टेंबर २०१८ ही अंतिम मुदत देण्यात आली. भागधारकांना त्यांचे हक्क पूर्ण किंवा काही भाग विकण्याची मुभा दिली होती. श्री शाम यांनी सर्वच हक्क भाग खरेदी केले

श्री शाम यांच्या पुस्तकात गुंतवणुक खाते तयार करा.

Q.4 खाली नाना लि. व अण्णा लि. चे ३१/०३/२०१८ चे ताळेबंद दिले आहेत.

(१५)

देयता	नाना लि.	अण्णा लि.	मालमत्ता	नाना लि.	अण्णा लि.
समभाग भांडवल (रु. १०० प्रति भाग)	४,००,०००	२,४०,०००	जमीन व इमारत	१,४०,०००	-
१५% कर्जरोखे	८०,०००	-	संयंत्र व यंत्र	४,४०,०००	२,००,०००
राखीव निधी	१,५२,०००	१०,०००	मालसाठा	७०,०००	३६,०००
भविष्य निर्वाह निधी	१२,०००	-	ऋणको	५०,०००	३२,०००
धनको	६०,०००	३२,०००	बँक	१२,०००	४,०००
नफा तोटा खाते	८,०००	-	विविध खर्च (न काढलेला)	-	१०,०००
	७,१२,०००	२,८२,०००	जाहिरात खर्च	-	१०,०००
				७,१२,०००	२,८२,०००

- १) दोन्ही कंपन्यांनी एकत्रीकरण मान्य करून नवीन कंपनी बंधू लिमिटेड ची स्थापना करून दोन्ही कंपन्यांची मालमत्ता व देयता घेण्याचे ठरवले.
- २) बंधू लि. चे अधिकृत भांडवल रु. ४०,००,००० ज्यामध्ये रु. १० चे ४,००,००० समभागाचा समावेश आहे.
- ३) नाना लि. ची मालमत्ता पुस्तक मूल्याच्या ९०% वर घेतली. (अपवाद जमीन व इमारत फक्त पुस्तक मूल्यावर घेतली)
- ४) नावलौकिकाचे मूल्यांकन दोन्ही कंपन्यांच्या निव्वळ मालमत्तेच्या १०% ठरवले आहे.
- ५) बंधू लि. खरेदी मोबदला त्याच्या प्रदत्त भागात १०% प्रीमीयमने देणार आहे.
- ६) नाना लि. च्या कर्ज रोख्यांच्या बदल्यात त्याच रकमेचे व परिमाणाचे कर्जरोखे बंधू लि. ने दिले आहेत.

१) खरेदी मूल्य काढून त्याचा मोबदला दाखवा.

२) नाना लि. व अण्णा लि. च्या पुस्तकात रियलायझेशन खाते, बंधू लि. चे खाते, समभागधारक खाते बनवा. [ताळेबंदाची गरज नाही]

किंवा

प्र.४ अ) चाणक्य यांचेकडे मे. चतुरसिंग लि. चे १५% कर्जरोखे आहेत. प्रत्येक कर्जरोख्याचे दर्शनीमूल्य रु. १०० आहे. (०८)

त्यांनी त्यांच्या गुंतवणुकी संबंधी खालील तपशील दिलेला आहे.

दिनांक	तपशील
०१/०६/२०१८	आरंभी शिल्लक २००० कर्जरोखे पुस्तकीमूल्य रु. ९८ प्रत्येकी
०१/०९/२०१८	१,५०० कर्जरोखे व्याजासहित रु. ११० ला विकले.
३१/०१/२०१९	१,५०० कर्जरोखे व्याजरहित रु. १०० ला एक खरेदी केले.

प्रत्येक वर्षीच्या व्याज मिळण्याच्या तारखा दिनांक ३० जून व ३१ डिसेंबर.

श्री चाणक्य यांच्या पुस्तकात गुंतवणुक खाते तयार करा.

प्र.४ ब) मुंबईच्या एम. आणि एम. लि. च्या पुस्तकात,

(०७)

- १) अग्रहक्क लाभांश रु. ५०,००० देय आहे. अग्रहक्क लाभांशाच्या जमा थकबाकीच्या प्रत्येक रु. १० साठी प्रत्येकी रु. ३ चा एक सामान्यभाग जारी केला.
 - २) अग्रहक्क लाभांश रु. ८०,००० देय आहे. अग्रहक्क लाभांशाची थकबाकी रद्द केली.
 - ३) संचालकानी त्यांना पूर्वी मिळालेली रु. ८५,००० फी परत केली.
 - ४) संचालकांना मानधनासाठी देय असेलेल्या रु. १५,००० चा समावेश असलेल्या इतर चालू देयता रद्द कराव्यात.
 - ५) हानीसाठीची मिळकत एकूण रु. ६०,००० न्यायालयात प्रलंबित आहेत. न्यायालयात प्रलंबित असलेली हानीसाठीच्या मिळकतीसाठी असणारी आकस्मित देयता पूर्णपणे मुक्त (materialised) झाली. परंतु कंपनी हानीसाठी जबाबदार असणाऱ्यांकडून रु. १०,००० जमा करू शकली.
 - ६) कामगारांच्या नुकसान भरपाईसाठी आकस्मित देयता रु. २०,००० आहे. आकस्मित देयता ज्यासाठी तरतूद केली नव्हती तिच्यासाठी रु. २२,००० अदा केले परंतु विमा कंपनीकडून रु. १५,००० रक्कम प्राप्त करण्यात आली.
- पुनर्रचना योजनेचे व्यवहार नोंदविण्यासाठी तुम्ही रोजकिर्दीच्या नोंदी करणे आवश्यक आहे.

प्र.५ अ) अंतर्गत पुनर्रचनेची आवश्यकता सांगा.

(०८)

ब) गुंतवणुकीचे विविध प्रकारांचे वर्णन करा.

(०७)

किंवा

प्र.५ संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

(१५)

१. भांडवल कपात खाते
२. खरेदी किंमत मोबदला पद्धती
३. दृश्य स्थिर मालमत्ता
४. स्थिर उत्पन्न प्रतिभूती
५. आय. एफ. आर. एस्.
